

RAJANKÄYNTIÄ JA KIRJALLISUUTTA

SYKSYLLÄ 1893 jatketaan Suomen Maanmittari-Yhdistyksen asioiden esittelyä aikauskirjassa käsittelemällä mm. rajankäyntioikeutta seuraavasti:

4:äs kysymys.

Eikö olisi suotava, että oppilaalle, jolla armollisen Julistuksen 9 Toukokuuta 1881, 74 §:n mukaan on oikeus päämiehen täydellä edevastauksella toimittaa laillisessa järjestyksessä määrättyjen laillisen voiman saaneitten rajain pyykitystä, myöskin myönnettäisiin oikeus avata maanjakotoimituksissa ennen lohkojaossa pyykitettyjä näkyviä piirirajoja?

Puheenjohtaja ilmoitti, että komiteassa, joka parhaillaan on toimessa uuden maanmittaus-ohjesäännön valmistamista varten, jo on ollut tähän suuntaan menevä esitys oppilaan oikeuksien laajentamisesta.

Herra Blomberg muistutti laajennuksen tärkeydestä etenkin Oulun läänille, jossa pitkien välimatkojen takia käy hankalaksi tehdä eri matkustuksia piirirajojen käyntiä varten.

Herra Bergman pyysi ehdottaa, että myöskin umpinaisten pyykitettyjen rajain avaus myönnettäisiin n. k. vanhemman oppilaan oikeudeksi.

Herra Sjölin ilmoitti, että komiteassa ei ole tehty erotusta näkyvien ja umpinaisten rajain välillä; ehdotus koskee rajankäyntiä kahden määrätyn pisteen välillä ylipäätänsä.

Herra Bergman'in ihmettelyyn, että maanmittaustaksassa erotetaan näkyviä ja umpinaisia rajoja, lausui herra Sjölin, että "näkyvien rajain karsiminen" maanmittaustaksassa on väärin käsitetty. Palkkiomääräys, joka on taksaan tullut yhtäläisyyden saavuttamiseksi rajankarsimisesta Oulun läänin kruununmaita vastaan velottaessa, ei koske yksityisiä toimituksia, joihin määräys on annettu siinä tarkoituksessa, että raja on käytävä.

Herra J. H. Juvelius arveli, että oppilasta työhön pantaessa, ei voi edeltäkäsintietää, onko käytävä raja riidanalainen vai eikö, onko se ehkä oikaistava, onko rajapyykkejä hävinnyt j. n. e. Sentähden tällaisesta laajennetusta oppilaan-oikeudesta ei ole mitään hyötyä. Toimituksen hakija kyllä voi selittää rajan määrättyksi, mutta työpaikalle tullessa huomataan, että niin ei ole. Kysyi, kuka silloin maksaa matkakustannukset? Hyötyä laajennuksesta olisi, jos sitä voisi ulotuttaa siihen,

VUONNA 1893

- Rudolf Diesel sai patentin dieselmoottorille.
- Uusi-Seelanti myönsi ensimmäisenä valtione naisille äänioikeuden.
- Maanmittauslaitoksen ylitirehtöörinä toimi Jaakko Sjölin, sittemmin valtioneuvos, v. 1887–1915. Eläkkeelle jäädessään hän oli 79-vuotias.

että oppilas olisi oikeutettu käymään rajan joka tapauksessa. Mutta tähän oppilas ei ole kykenevä eikä laillisesti pätevä. Epäili onko rajankäynnillä, jonka oppilas tekee, yleensä laillista voimaa.

Herra Bergman vastusti edellisen puhujan johtopäätöstä ja herra Sjölin lausui, että mitään vaaraa oppilaan laajennetusta oikeudesta ei synny, sillä kyky ei riipu virkavuosista. Kun oppilas on otettu Ylihallituksen harkinnosta, on hänen työnsä laillinen.

Herra J. H. Juvelius'elta, joka tahtoi kysymyksen kameraalista puolta esittää, pidätti puheenjohtaja puheenvuoron, koska keskustelu kulki ulkopuolella kysymystä. Herra J. H. Juvelius pyysi pöytäkirjaan pantavaksi, että hän ei ole saanut mielipidettään päähän puhua.

Puheenjohtajan toimenpiteen kokous hyväksyi.

Sen jälkeen kuin herra Nohrström oli lausunut kummastuksensa siitä, että keskustelua pitkitettiin, vaikka vastaus oli selvä, päätti kokous: Kysymyksen myönnyttään.

V. Juvelius arvio kirjallisuutta mm. seuraavaan tapaan:

Otto Savander ja Alfr. v. Fieandt, Kokoelma voimassa olevia Maanmittausta koskevia

Asetuksia, Kiertokirjeitä y. m. Helsingissä 1892. Yllä oleva teos, joka jo vuosi sitten on ilmestynyt, ei vielä ole tietääkseni saanut seikkaperäisempää arvostelua osakseen, vaikka se sekä laajuuteensa että arvoonsa nähden kylläkin olisi arvostelun ansainnut. Kun teos kuitenkin, samalla kuin se on järjestetty, voidaan sanoa tieteellinen, kokoelma voimassa olevista maanmittaussäännöksistä, koko suunnitelmansa puolesta on käytännölliseksi käsikirjaksi tehty, on ehkä ollut tarpeen, että sen käytettävyyttä on jo saatu koittaa, ennen kuin siitä lähdetään arvostelua antamaan. Ja voidaan heti sanoa, että teos on näyttänyt hyvästi täyttävänsä ankariakin vaatimuksia.

--
Kokoelman loppuun on painettu Ylihallituksen antamat kaavat sekä viimein aakkosellinen rekisteri jonkakaudesta asetusten kunkin kohdan löytämistä suuresti helpotetaan, Olisi kenties ollut suotavaa, että rekisteri olisi ollut laajempi ja samaan suuntaan tehty kuin Gyldénin asetuskokoelmassa. Tämmöisenäänkin se kuitenkin hyvin vastaa tarkoitustansa.

--
Rekisteristä voitaisiin muistuttaa, että välistä on vaikea siitä löytää niitä kohtia, joita haetaan. Tahdotaan tietoja esim. palstatilasta. Nimitys ei löydy rekisterissä, jonka tähden otetaan esille maanpalstaaminen. Siinä viitataan sivulle 21, jossa kuitenkin on ainoastaan asiata koskevia Ylihallituksen kierto-kirjeitä. Vasta tilustenlohkamisen alla saadaan asia käsille, siinäkin maanerottamisen nimellä. Kokonaan puuttuu rekisteristä nimitykset ulkoalue, ulkopalsta.

--
Kokoelmansa kautta hrat Savander ja v. Fieandt ovat täyttäneet tuntuva aukon kotimaisessa lakikirjallisuudessa. Samalla kun teos on erittäin arvokas lähdekokoelma vastaisille maanmittausta koskeville tutkimuksille, on se virkakunnille lakikirjana ja yleisölle käytännöllisenä tiedonantajana voimassa olevista maanmittaussäännöksistä kerrassaan luovuttamaton.

Jürgen Grönfors

jurgen.gronfors@luukku.com